

MILÝ DIVÁKU, KDO JSI?

AUTORKA: Dina Pokrajac

- > Milý diváku, kdo jsi?
- > Dramaturgická rozhodnutí
- > V kině jako v obýváku
- > Jsou filmy a pak jsou filmové zážitky
- > Najdi své spojení
- > Sedmero rad na závěr

„Tvým cílovým divákem může být kdokoli. Čím dřív si to uvědomíš, tím dříve se ti bude dařit.“

Nikica

**KINOKLUB „ŠIBENIK“
(CHORVATSKO)**

<http://kinomreza.hr/kinoklub-sibenik/>

Milý diváku, kdo jsi?

Následující kapitola nastiňuje zkušenosti chorvatského **DOKUKINA** s komunitními projekcemi pro různá publika. Náš program se primárně řídí aktuálním společenským děním. Promítáme filmy, které umělecky a inovativně řeší společensky a politicky relevantní témata (např. gentrifikaci, nerůst, ekologii, migraci, koloniální dědictví, ochranu veřejných statků a společných zdrojů, rovnost pohlaví a genderů, sociální změnu, otázky demokratizace a participace, média a veřejnou sféru a alternativní ekonomické modely). Podporujeme kontroverzní a ožehavá témata a pobízíme k dialogu na moderovaných diskuzích po promítání. Vítejte různé názory a podněcujeme otevřené kritické myšlení.

Umění je vždy politické

Navázali jsme intenzivní spolupráci s veřejnými organizacemi a odborníky z různých oborů, včetně politologie, sociologie, filozofie, ekologie, antropologie, historie či ekonomie. Chceme totiž kontextualizovat témata, která jsou v některých dokumentech rozvíjena, a to ze široka a interdisciplinárně. Na sociálních sítích se často setkáváme s ostrou reakcí a kritikou od příslušníků opačného politického spektra, kterým se nelíbí některé naše promítané filmy. Zejména ty, které se zabývají Jugoslávií a bývalým režimem nebo spornými historickými událostmi. Jsou to bolestivá místa naší společnosti a kolektivní paměť je bohužel neustále vymazávána a přepisována. My ale věříme, že umění je spjaté s politikou a že je naší povinností takové kontroverzní debaty iniciovat. Dokumentární filmy pomáhají otvírat mysl a rozvíjet empatii a porozumění.

Dramaturgická rozhodnutí

„Nebudu tvrdit, že je to lehké, protože není. Do vybudování diváctva jde tolik úsilí, a pak stačí jeden jediný krok vedle a svoje publikum nenávratně ztratíš. Program je potřeba neustále aktualizovat, zkoušet nové věci a vypilovávat ty stávající. Ten nejlepší pocit zadostiučinění se dostaví, když ti přijde hned po promítání někdo poděkovat. V tu chvíli vidím účel a smysl naší práce.“

Ana

**SHPEENADOX – LABIN
(CHORVATSKO)**

Nejprve si jako dramaturg nebo dramaturgyně musíš definovat cílové publikum. Když se snažíme oslovit úplně všechny, může se stát, že nakonec neoslovíme nikoho. Nikdy se nezavdělíš všem a není nic špatného na tom začít u sebe a svých preferencích. Perou se v nás totiž dva protichůdné názory. Sice chceme budovat co největší a nejrozmanitější diváctvo, ale zároveň chceme promítat filmy a vybírat témata, která osloví konkrétní publikum a trefí se do vkusu jen hrstce diváků.

Dramaturgové musí vyhovět cinefilům, kteří ocení jejich přehled a vytříbený vkus, ale zároveň musí zůstat přístupní široké veřejnosti, u níž nejsou dokumentární filmy na prvních příčkách sledovanosti. Druhou uvedenou skupinu je třeba nalákat konkrétním tématem nebo v ní vzbudit zvědavost dobře mířenou PR kampaní.

Tvým cílem je, aby si z promítání všichni odnesli dobrý pocit a chtěli přijít zas. Sázkou na jistotu jsou například biografické nebo hudební dokumenty. U dokumentárních filmů diváky primárně

zajímá téma a ne všichni nutně ocení jejich umělecký rozměr. Naším úkolem je tohle změnit.

Teď přichází moment, kdy si sepíšeš důležitá a naléhavá témata (často přehlížená jinými kulturními akcemi), která ve tvé komunitě rezonují. Pak se pokus najít takové filmy, které se jimi zabývají relevantním a umělecky podnětným způsobem. Můžeš téma vymyslet sám/sama, zorganizovat brainstorming se svým týmem, zeptat se lidí v okolí nebo se nechat inspirovat aktuálním děním v médiích a na sociálních sítích.

Dobrym odrazovým můstkem je **KATALOG** KineDoku. Například můj favorit roku 2021, film **ZKROCENÁ ZAHRADA** krásně demonstruje, jak lze spojit všechny tři typy diváků a dokument s náročným tématem. Vizuálně strhující filmová báseň oslovuje cinefily, ale na svůj poutavý příběh o odolnosti přírody a lidské nenasytosti a chamtivosti naláká i širší publikum. V posledních letech u našich diváků bodovala ekologická témata, zejména u těch mladších.

Nepodceňuj svoje publikum, nepovyšuj se, ale ani bezhlavě nevyhovuj každému jeho rozmaru. Někdy je třeba jít na jistotu a naplánovat pohodový film, který bude mít zaručeně úspěch, nebo i film natočený známým travel bloggerem. Obecně by ale na tvém programu měl být poznat tvůj rukopis, takže se neboj jít i do odvážnějších kreativních rozhodnutí. Zároveň bys měl/a být co nejvíc inkluzivní a otevřený/á návrhům z tvé komunity. Naši diváci nás například oslovují na sociálních sítích, prostřednictvím e-mailu nebo dotazníků, které někdy po projekci rozdáme.

V kině jako v obýváku

Nezapomínej na to, že promítání dokumentárního filmu je společenská událost. Pro Dokukino je důležité promítat v útulné a komorní atmosféře, aby měli diváci pocit, že sedí na pohodlném gauči v obýváku, ale zároveň se můžou zapojit do diskuze s tvůrci a dramaturgy. S našimi návštěvníky pravidelně komunikujeme a ochotně reagujeme na všechny jejich připomínky a podněty.

Často od nich dostáváme zprávy typu „měli byste promítnout tohle“ nebo „tohle byl skvělý večer.“ Možná to zní jako klišé, ale pokud se ti v práci nelíbí, ostatní to z tebe vycítí a přestanou za tebou chodit. Naopak když z tebe bude vyzařovat vášeň pro to, co děláš, nakazíš dobrou náladou i ostatní. Chceme, aby naši diváci odcházeli spokojení, aktivně se akcí účastnili a nebáli se na cokoli doptat.

Někdy stačí malá gesta, aby se návštěvníci cítili vítáni a v pohodě. Třeba u nás si mohou do sálu vzít nápoje z baru nebo vlastní občerstvení. Taky máme moc rádi psi, takže pro ně máme vždycky nachystané misky s vodou a granulemi, aby si to u nás užili. Buď vstřícný/á a aktivně s diváky debatuj o promítaných filmech. Nebraň se kritice a vyslechni si ji s otevřenou myslí. I ti největší rýpalové ti někdy můžou vnuknout dobrou myšlenku.

**DOKUKINO
(CHORVATSKO)**

Jsou filmy a pak jsou filmové zážitky

JAK VZBUDIT ZVĚDAVOST VEŘEJNOSTI?

„Úspěšná propagace je taková, která cílové skupině nepřipadá jako korporátní žargon.“

Nikica

**KINOKLUB „ŠIBENIK“
(CHORVATSKO)**

To nejtěžší na projekcích je vzbudit zájem veřejnosti. Přiznejme si, že i se sebelepším a nadčasovějším snímkem můžeš mít problém upoutat pozornost diváků. Nestačí jen promítat filmy, musíš poskytovat zážitky. Premiéry v Dokukinu se neobejdou bez besed s filmovým štábem, panelových diskuzí a podobných mimořádných akcí.

S každým novým filmem si definujeme našeho cílového diváka. Kromě pravidelných reklam a propagace pořádáme každý měsíc speciální kampaně prostřednictvím různých komunikačních kanálů a nástrojů, kdy oslovujeme konkrétní publikum. Nejen že cílíme na filmové fanoušky, ale pro každý plánovaný film taky vytváříme síť kontaktů z řad nevládních organizací, asociací, značek a médií, která jsou s ním nějakým způsobem spjatá.

Například u promítání filmu **KING SKATE** jsme oslovili místní skejtovou a punkovou komunitu – skejtové a alternativní kluby jako **MOCHVARA**. Dokonce jsme objevili každoroční akci na Istrii s názvem **VLADIMIR SKATE FILM FESTIVAL**. Na projekci **PALÁČŮ PRO LIDI** jsme zase kontaktovali místní architekty, urbanisty, antropology a studenty designu a architektury. Postavili jsme kolem ní celý program, který jsme pojmenovali **ARCHITEKTURA A PAMĚŤ** s panelovou diskuzí za účasti expertů a s dalšími podobnými filmy.

K filmu **SÓLO** jsme přidružili diskuzi s klavírní virtuóskou Virnou Kljaković a psychiatrem Hrvojem Handlem, kteří se podělili o svoje zkušenosti a poskytli divákům jedinečnou přidanou hodnotu. Oslovili jsme i hudební školy a fakultní nemocnici psychiatrie Vrapče, která ve spolupráci se

Společností chorvatských filmových kritiků pořádá pro své studenty a stážisty filmově-diskurzivní program s názvem **FILM A PSYCHIATRIE**.

Snažíme se oslavovat filmovou kulturu, ale zároveň chceme zvýšit návštěvnost. Za tímto účelem organizujeme pestrý program akcí a k promítacímu sálu jsme přidali další zajímavé prostory jako kavárnu, ve které můžou probíhat diskuze, workshopy a přednášky, knihkupectví s nabídkou filmových časopisů a publikací nebo prostor na vystavování videoinstalací, filmových plakátů a fotografií. V neposlední řadě pořádáme open mic akce na téma promítaných filmů, novinek a dalších.

**DOKUKINO, ZÁHŘEB
(CHORVATSKO)**

Najdi své spojení

V červnu nám obvykle poklesne návštěvnost, a proto od začátku července do druhé poloviny září pořádáme venkovní projekce v **ART PARKU ZAGREB**, zelené oáze v samém srdci chorvatského hlavního města a ideálním místě ke zchlazení v horkých letních měsících. V roce 2023 jsme realizovali sérii velmi úspěšných projekcí pod názvem **DOKSI UKLETI** v revitalizovaném prostoru obývaném začínajícími umělci a profesionály v kultuře. Hledáme spojení u místních umělců, aktivistů, řemeslníků a občanských iniciativ, čímž naše projekce dáváme do širšího kontextu a propojujeme s jinými událostmi, jako jsou koncerty, workshopy, street art nebo bleší trhy. Jednou takovou iniciativou je třeba *Plastic Free July*, v rámci níž promítáme dokumenty s ekologickou tematikou ve spolupráci s neziskovkou **ZELENA AKCIJA**.

Sedmero rad na závěr

1. Sleduj aktuální dění, identifikuj společensky a politicky relevantní témata a podnětuj diskuze
2. Neboj se odvážnějších kreativních rozhodnutí a nepodceňuj svoje publikum
3. Zapoj komunitu, buď otevřený/á novým návrhům a rozšiř si obzory
4. Podnikej malé kroky, aby se tvoji diváci cítili pohodlně a aby na promítání chodili pravidelně
5. Nepromítej filmy, poskytni nezapomenutelné zážitky
6. Vybuduj si rozsáhlou síť kontaktů a propaguj každý film prostřednictvím přizpůsobeného a originálního digitálního marketingu
7. Zajisti doplňkové aktivity (workshopy, představení, výstavy, koncerty atd.)

FOTOGRAFIE:

BISTRČIĆ, Sanja; ŠARLIJA, Zoe; MAGZAN, Anto; PLANINC, Borut, BERDAIS, Klara a Leonardo

KLANCIR

Archiv našeho promítacího místa (Dokukino)